

Koningin Astridlaan, Kapellen

Programma van Maatregelen

Auteur:

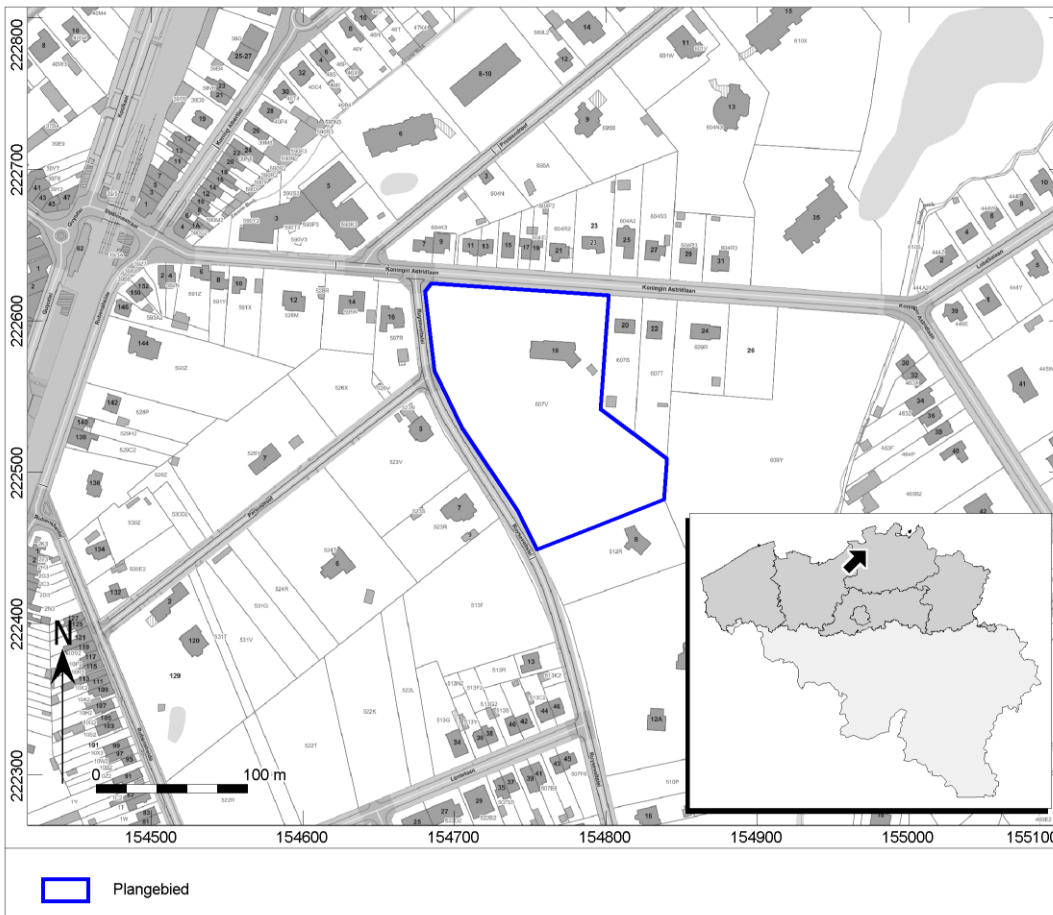
T. Van Mierlo (veldwerkleider)

Autorisatie:

X. Alma (OE/ERK/Archeoloog/2016/00094)

1 Inleiding

Het Vlaams Erfgoed Centrum heeft in oktober 2017 een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Koningin Astridlaan in Kapellen (afb. 1). De archeologienota bestaat uit een bureauonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen bouw van appartementen.

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

2 Het vooronderzoek zonder of met ingreep in de bodem

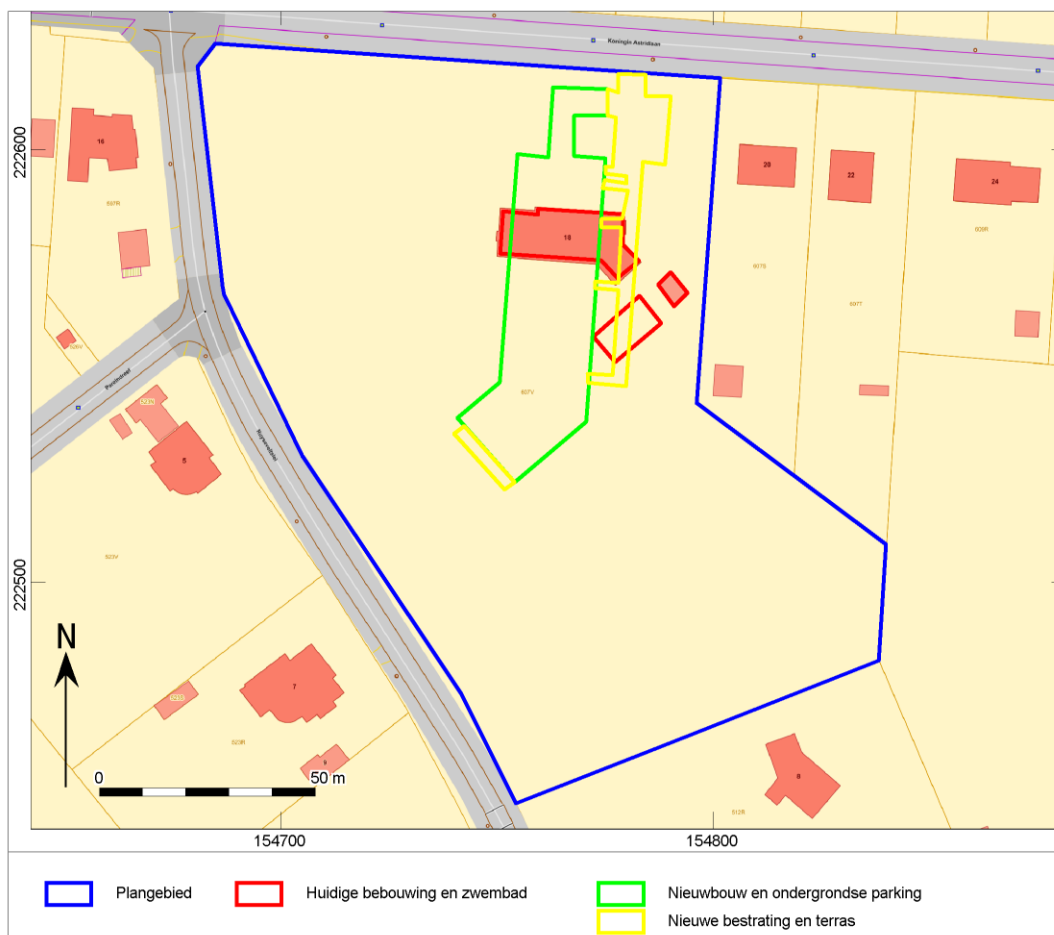
2.1 Het uitgevoerde vooronderzoek

Het plangebied is momenteel gedeeltelijk bebouwd en gedeeltelijk in gebruik als bosgebied. In het noorden verbindt een oprit opgebouwd uit zand de Koningin Astridlaan met het gebouw gelegen in het noordoostelijke gedeelte van het plangebied. Dit noordoostelijke gedeelte van het plangebied is bebouwd met een alleenstaande woning, tuinberging en een bijhorend zwembad. De oprit is eveneens gelegen ten noorden van het gebouw. Rondom het gebouw kan eveneens een terras gezien worden. Verder is deze zone in gebruik als tuinzone en bestaat deze voornamelijk uit grasland. Deze zone wordt afgescheiden van de weg en de beboste zone door taxushagen.

Op deze bebouwde zone zal een bouwvolume van 16 appartementen en een ondergrondse parking gerealiseerd worden. De ondergrondse parking zal een oppervlakte hebben van 1413,57m² en een diepteverstoring van 350cm –mv. De inrit naar deze ondergrondse parking zal een oppervlakte van 126,99m² bedragen en een maximale verstoring van 350cm –mv veroorzaken. Het bouwvolume zal bestaan uit een ondergrondse parking en drie verdiepingen (0,1 en 2). Rondom het bouwvolume zal bestrating gelegen worden. Ten zuiden van het bouwvolume zal deze bestrating bestaan uit een terras, ten oosten uit klinkerverharding die toegangspaden en parkeerplaatsen vormen. Deze zullen een totale oppervlakte van 412,23m² verstoren tot maximaal 50cm –mv. Als laatste zal er eveneens riolering en een

infiltratievoorziening geplaatst worden. De hemelwaterput zal een verstoring van 250cm –mv veroorzaken over een oppervlakte van circa 15m². De infiltratievoorziening zal over een oppervlakte van 20m² 150cm – mv verstoren.

Wanneer de huidige en nieuwe situatie vergeleken wordt, kan gesteld worden dat een oppervlakte van 1952,79m² verstoord zal worden. Van deze 1952,79m² is reeds 285m² verstoord door de huidige bebouwing (Afb. 2).

Afb. 2. Overzicht van de huidige en nieuwe situatie.

Het plangebied is gelegen in dekzandgebied. Op basis van de geologische boring en de Quartairgeologische kaart heeft de dekzand een dikte van circa 2,00m waaronder de Tertiaire afzettingen voorkomen. Op basis van de bodemkaart en het DTM kan gesteld worden dat het plangebied zich bevindt op de flanken naar hoger gelegen zandgronden. Deze zandgrond is een aantrekkelijke locatie voor akkerland. Op basis van de bodemkaart wordt alleszins gesteld dat er geen plaggendek verwacht wordt binnen het plangebied. Op basis van het DTM kan gezien worden dat het oostelijke gedeelte van het plangebied geëgaliseerd is voor de huidige bebouwing. Eveneens is een ophoging voor de huidige bebouwing op te merken. Deze ophoging bestaat uit 20cm. Verder kent het plangebied een natuurlijk verloop dat overeenkomt met de topografische kaarten.

De CAI toont weinig meldingen in de directe omgeving van het plangebied. De meldingen die in de nabije omgeving worden gevonden bestaan voornamelijk uit archeologische resten daterend vanaf de Late Middeleeuwen. Deze meldingen kunnen allemaal geassocieerd worden met de ontwikkeling van Kapellen. Het zijn dan ook voornamelijk bouwkundig verdwenen erfgoed. Dit wilt niet stellen dat er geen archeologische erfgoed van vroegere periodes teruggevonden kan worden. Met grote waarschijnlijkheid is er nog niet genoeg onderzoek uitgevoerd waardoor er weinig bekend is over de archeologische resten in de omgeving. Zo kan wel gesteld worden dat er in de bredere omgeving op een gelijkaardige locatie

archeologische resten daterend vanaf de Metaaltijden tot de Late Middeleeuwen teruggevonden werden. In de omgeving zijn eveneens Steentijdvondsten teruggevonden. Deze werden veelal op een andere locatie teruggevonden namelijk duingebieden. Omwille van deze reden zouden archeologische resten daterend vanaf het Laat-Paleolithicum, specifiek vuursteensites, lager worden ingeschat.

Op basis van historisch kaartmateriaal kan een ontwikkeling van het plangebied vanaf de 18de eeuw opgemaakt worden. Op basis van de Ferrariskaart kan gesteld worden dat het plangebied grotendeels in gebruik was als bos. Op de Vandermaelenkaart kan gezien worden dat de omgeving verder ontwikkeld werd. Hierdoor doorsnijdt een weg het plangebied en is nog maar een gedeelte, het oostelijke gedeelte, in gebruik als bos. Het overige gedeelte is grasland, weiland of akkerland. Wanneer de topografische kaart van 1863 nader wordt bekeken, is het plangebied niet meer aangeduid als bosgebied. Eveneens zijn de wegen die het plangebied doorsnijden verdwenen en ligt het plangebied aan een weg in het noorden. Vanaf deze topografische kaart kan gesteld worden dat het plangebied alsook de omgeving verder in ontwikkeling werd gebracht. Hierdoor werd het bos stilaan gerooid en omgezet naar heide en grasland. Op de topografische kaart is zelfs te zien dat het gehele plangebied in gebruik is als heide en dat er wegen aangelegd zijn doorheen het plangebied. Op basis van deze topografische kaart kan gesteld worden dat het plangebied in gebruik is als parkzone. Tot deze topografische kaart zijn nog geen aanpassingen in hoogte gebeurd. Dit veranderd op de Topografische kaart uit 1950-1970. Voor de realisatie van bebouwing in het oostelijke deel van het plangebied opgehoogd en geëgaliseerd. Deze egalisatie is ook te zien op het DTM. Verder is opvallend dat op deze topografische kaart de vijver nog niet te zien is. Deze is pas aanwezig vanaf de luchtfoto's. Vanaf deze luchtfoto's is er geen verandering met de huidige situatie. Op basis van het historisch kaartmateriaal is de kans dan ook klein op archeologische resten daterend vanaf de 18de eeuw.

2.2 Aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed

Op basis van bovenstaande gegevens kunnen archeologische resten daterend vanaf het Neolithicum tot en met de Late Middeleeuwen voorkomen. Deze archeologische resten vertonen zich als een sporenniveau. Archeologische resten daterend vanaf het Laat-Paleolithicum tot Neolithicum hebben een eerder lagere kans om voor te komen omwille van de eerder ongunstige locatie van het plangebied en de weinig voorkomende Steentijdresten in de omgeving.

Historische kaarten tonen eveneens een lage kans voor archeologische resten daterend vanaf de 18de eeuw. Het plangebied is vanaf de Ferraris kaart tot aan de jaren '70 onbebouwd gebleven. De bebouwing die vanaf de jaren '70 zichtbaar is, is momenteel ook nog aanwezig.

Momenteel bestaat het plangebied uit een zone voor bebouwing en tuinzone en een zone voor bosgebied. De geplande werken vinden eveneens plaats in de zone voor bebouwing en tuinzone. In deze zone bevindt zich momenteel een alleenstaand huis van 320m², een tuinberging van 25m² en een zwembad van 110m². Deze hebben beide, zowel het alleenstaande huis en het zwembad, een diepere verstoring, namelijk 240cm –mv en 200cm –mv, waardoor de kans dat archeologische resten intact zullen voorkomen op die plaatsen, minimaal is.

De geplande werkzaamheden bestaan uit een bouwvolume en ondergrondse parking van 1413,57m² die een verstoring van 350cm –mv zal veroorzaken. Een inrit van 126,99m² die een maximale verstoring van 350cm –mv zal veroorzaken. Ten oosten en zuiden van deze bouwvolume zal een oppervlakte van 412,23m² verstoord worden tot maximaal 50cm –mv door bestrating. Plaatselijk zal door de hemelwaterput en de infiltratievoorziening een verstoring van 150cm –mv voor de infiltratievoorziening en 250cm –mv voor de hemelwaterput verstoord worden over een totale oppervlakte van circa 35m². In totaal zal een oppervlakte van 1987,79m² een diepere verstoring hebben.

Van deze 1987,79m² is zeker 285m² verstoord door de huidige bebouwing en het huidige zwembad. Op deze manier zal een oppervlakte van 1702,79m² mogelijk nog extra verstoord kunnen worden. Er dient rekening gehouden worden met mogelijk extra verstoring door de bouw van deze alleenstaande woning en zwembad. Deze oppervlakte kan niet vastgesteld worden.

Deze nieuwe verstoring zal opgedeeld worden zowel ten noorden en ten zuiden van de huidig verstoorde zone. Op deze manier zullen de resultaten fragmentarisch zijn. Verder is de oppervlakte die eventueel verder verstoord zal worden klein. Door de kleine oppervlakte zal een eventuele site slechts beperkt en gedeeltelijk opgegraven kunnen worden en is de kenniswinst dan ook beperkt. Omwille van deze reden zal het plangebied vrijgegeven worden voor verder onderzoek.

3 Advies op basis van de resultaten

Op basis van deze gegevens wordt door het Vlaams Erfgoed Centrum geen verder onderzoek geadviseerd. De geplande werkzaamheden vormen geen bedreiging voor het bodemarchief. Er hoeft geen programma van maatregelen te worden opgesteld.

Ondanks het advies tot vrijgeven van het terrein, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht, conform artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. De civieltechnisch uitvoerder is verplicht eventuele toevalsvondsten binnen drie dagen na ontdekking te melden bij Onroerend Erfgoed.